

Yttrande över förslag till fördjupad översiktsplan för Göteborg: Backplan

YimbyGBG

YimbyGBG är ett politiskt och ekonomiskt obundet nätverk av medborgare som vill se mer tät, levande blandstad. Vi vill genom positiv, konstruktiv feedback möjliggöra en mer dynamisk och urban utveckling av Göteborg. Vi vill att vårt stadsbyggande ska ändra riktning från gles bilstad till tät blandstad. YimbyGBG har för närvarande över 600 medlemmar.

För mer information besök YimbyGBGs hemsida: <http://www.yimby.se/gbg>

Yttrande

YimbyGBG är i grunden positiva till den tänkta omvandlingen av det i dagsläget mycket lågt exploaterade Backplan till en ny del av centrala Göteborg. Vidare är YimbyGBG nöjda med att kommunen väljer att göra en fördjupad översiktsplan över området. Enligt vår uppfattning går ofta översiktsplanens visioner förlorade i detaljplaneutformandet. Genom att skapa en mellanliggande plan finns det möjligheter att på ett mer konkret sätt visa hur översiktsplanen skall implementeras i den faktiska planeringen av framtidens Göteborg.

Ytterligare en positiv aspekt av planen är ambitionen att utveckla området etappvis och med en mer varsam omvandling. Kvarvarande äldre bebyggelse kommer att ge relativt billiga alternativ för verksamheter som annars har svårt att betala de hyrorna som nybyggda lokaler oftast har. På detta sätt kan Backplan erbjuda sina nya invånare och besökare ett mer varierat utbud.

Trots det i grunden positiva intryck som YimbyGBG har av planerna är dock vissa grundläggande justeringar nödvändiga om det ska bli verklighet av de fina visionerna.

Utrymme för högre exploatering

YimbyGBG skulle gärna se att planen möjliggjorde ett högre exploateringsstal överlag. Enligt planen kommer framtidens Backplan att få ett exploateringsstal som varierar mellan 0,25 till som mest 1,7. Det är ett

mycket lågt exploateringsstal för det som ska bli en fortsättning av city (fig. 1). Enligt Stadsbyggnadskontorets egen handbok *Stadsbyggnadskvaliteter* har "traditionell kvarterstad", dvs. den gamla stadsbebyggelsen i Göteborgs innerstad, ett exploateringsstal på mellan 1,0-2,3. Det genomsnittliga exploateringsstalet i det framtida Backaplan når inte ens över 1,0. Intressant nog påstår likväl planen att exploateringsstalet är "i paritet med Göteborgs innerstad".

Fig 1: Stadsbyggnadskontorets planförslag

Med ambitionen att bygga ny innerstad måste vi spänna bågen högt för att ge nya Backaplan så bra förutsättningar som möjligt att bli en naturlig mötesplats för Göteborgare från såväl fastlandet som Hisingen samt besökare. Självfallet kommer graden av exploatering som bedöms möjlig att i slutändan bestämmas av ekonomiska överväganden.

Då framtidens efterfrågan och förhållanden på byggmarknaden är svåra att förutspå skulle vi i YimbyGBG gärna se att planen lämnade utrymme för en högre exploatering än vad som föreligger för tillfället. Om intresse finns för högre byggnader vore det onödigt att så att säga låsa fast sig vid en lägre exploatering än vad som är optimalt ur ett ekonomiskt perspektiv.

Detta gäller speciellt delområde 3 - Centrumbebyggelse vid knutpunkten som med sitt goda förutsättningar att bli en av stadens viktigaste mötesplatser i framtiden (något det i viss mån redan är). Här anser YimbyGBG att det verkligen finns anledning att tillåta högre bebyggelse.

För att ge en bild av vilken exploateringsnivå som borde vara rimlig för detta område har YimbyGBG tagit fram en idéskiss över det framtida Backaplan (fig. 2).

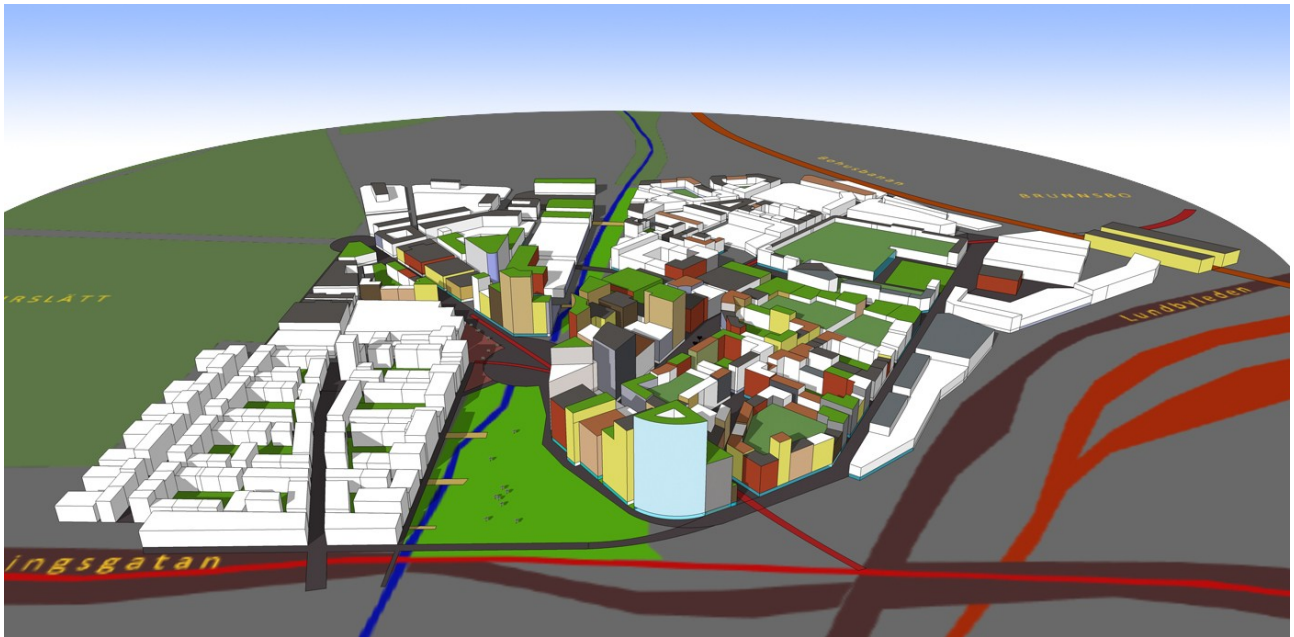

Fig. 2: YimbyGBG:s alternativa planförslag

Volymhandel som anknyter till staden

När det gäller den framtida volymhandel som skall uppföras i närheten av Lillhagsvägen anser YimbyGBG att det är viktigt att se till att denna handel skall anknytas till stadsdelen på bästa möjliga sätt. Det är vanligt att volymhandel och mer centralt placerade gallerior så att säga vänder sig bort från staden - med tomma väggar riktade mot den närliggande bebyggelsen - och istället ut emot stora parkeringsytor och motorvägar. För att den nya volymhandeln skall bli en tillgång för Backplan är det därför viktigt att denna förankras med sin omgivning och att den torgbildning som planeras i området blir en del av stadens offentliga rum och en naturlig mötesplats.

Tydligare kopplingar till Brunnsbo/Ringön

Planen framhäver betydelsen av att knyta samman det nya kvarteren med sin omgivning. Överlag anser vi att planen har goda förutsättningar att göra så österut. Däremot tycker vi planen behöver utvecklas när det gäller sammanknytningen med Brunnsbo och Ringön. Brunnsbo är idag en förort som upplevs ligga mycket längre bort än vad den i realiteten gör. Orsaken till detta torde ligga i hur den separerats från omkringliggande områden med motorleder och odefinierade grönytor. Det vore en vinst både för Backplan och Brunnsbo om sammanlänkandet kan göras så bra som möjligt. Med detta i åtanke skulle det vara värt att närmare undersöka möjligheterna att med hjälp av den tilltänkta pendeltågsstationen och därtill hörande bebyggelse försöka överbygga den klyfta som idag skiljer Brunnsbo från Backplansområdet.

Ringön är ett centralt beläget industriområde som på sikt kan utvecklas till ett spännande blandstadsområde med hjälp en gradvis omvandling. Även om detta ligger långt fram i tiden tycker vi i

YimbyGBG att det är mödan värt att redan i detta skede se över vilka möjligheter det kan finnas att i framtiden binda ihop Ringön och Backaplan med direkta gång-, cykel- och bilvägar (över eller under Lundbyleden).

Trafik

YimbyGBG ser positivt på viljan att pröva en s.k. *Shared Space*-lösning på gatukorsningen över Kvillebäcken. Som erfarenheterna från bl.a. Skvallertorget i Norrköping visat kan en sådan lösning leda till en säkrare och mer gångvänlig stadsmiljö. Det är dock viktigt att platsen utformas konsekvent enligt *Shared Space*-principer. En avgörande del av *Shared Space*-konceptet är att den gemensamma ytan uppfattas som ett "uppehållsrum" och inte som ett "trafikrum". Det är därför olyckligt att planen föreslår att bebyggelsen ska skalas ned mot platsen. Det kommer knappast att förstärka dess karaktär av "uppehållsrum", tvärtom. Det vore istället önskvärt att tydligt rama in platsen med tätare och högre bebyggelse. (fig. 3).

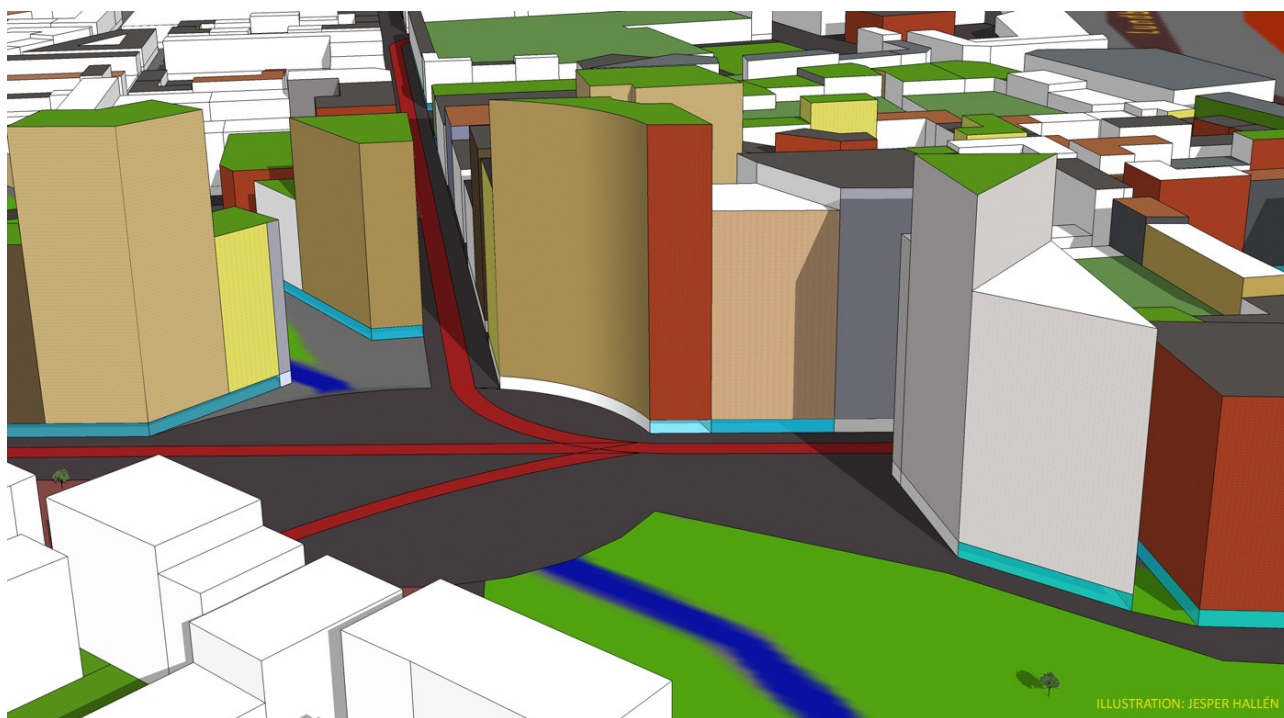

Fig. 3: YimbyGBG förordar tätare och mer urban bebyggelse vid den nya *Shared Space*-platsen

YimbyGBG hade också gärna sett en tydligare beskrivning av spårvagnstrafikens framtida roll i området. Det är oklart hur Stadsbyggnadskontoret tänker sig den framtida utbyggnaden i området.

Det är också nödvändigt med fler förbindelser över Hjalmar Brantingsleden, precis som planen konstaterar. En gång- och cykelförbindelse i Kvillebäckens förlängning söderut vore önskvärd, om Kvillebäcken ska kunna utvecklas som grönstråk och stadsdelen ska kunna knytas samman bättre med Brämaregården.

Kvartersstruktur

YimbyGBG ser mycket positivt på den föreslagna kvartersstrukturen. Det är glädjande att Stadsbyggnadskontoret förstår fördelarna av sammanhängande gatuplan och slutna kvarter. Det är onekligen dags att lämna modernismens uppbrutna och glesa typologier. Det är dock viktigt att säkerställa publika funktioner längs alla gator. Här är plantexten alltför vag. Monofunktionella bostadsgator bör i princip alltid undvikas, men i innerstadsmiljö är det synnerligen olämpligt att på det viset förhindra varje möjlighet till publika funktioner i gatuplanet.

Vi hade också gärna sett ett tydligare ställningstagande för finmaskig fastighetsindelning. Många mindre tomter, ritade av många arkitekter och bebyggda av många byggbolag ger en större variation och en mer levande gatubild. Få och stora tomter, ritade av ett fåtal arkitekter och bebyggda av ett fåtal stora byggbolag, leder till motsatsen.

Backplan bör planeras för stor social blandning vad gäller boende och besökare. Blandade upplåtelseformer, varierade lägenhets- och lokalstorlekar och varierade hyresnivåer är viktiga punkter. En småskalig fastighetsindelning underlättar blandningen inom ett och samma kvarter.

Kontakt

Olle Jansson

Kvilletorget 10

417 04 Göteborg

olle@yimby.se